

Signaal uit Dubai aan bedrijfsleven: keer olie, gas en kolen de rug toe

Het klimaatakkoord dat wereldleiders in Dubai hebben gesloten onderstreept dat er weinig toekomst is voor fossiele energie. Bedrijven die leunen op olie, kolen en gas moeten zich nu toch echt achter de oren krabben.

[Frank Straver](#) 13 december 2023

“Het begin van het einde voor fossiele energie.” Zo vat klimaatexpert Leo Meyer, betrokken bij het VN-klimaatpanel IPCC, de uitkomst van het Dubai-akkoord samen. Meyer is enthousiast, als hij woensdagochtend de teksten van het slotakkoord doorneemt.

“Knap werk”, zegt hij. “Dit is een versterking van het klimaatakkoord van Parijs.” In de Franse hoofdstad spraken 195 landen in 2015 af dat de opwarming van de aarde beperkt moet blijven tot ruim onder de 2 graden. In Dubai voegen landen daar nu voor het eerst aan toe: om de Parijs-doelen te halen, moet de wereld ‘wegbewegen van’ olie, kolen en gas. Positief gezegd: uitzwaaien. Feller gesteld: de rug toekeren.

Dit resultaat in Dubai stuurt een stevig signaal de wereld in. Richting politici en beleidsmakers, maar zeker ook naar het bedrijfsleven. Bestuurders hebben rekening te houden met afspraken zoals die in Dubai. Voor hun eigen toekomst. Of omdat ze anders voor de

rechter gesleept worden door een milieuorganisatie. Kortom: bedrijven kunnen ‘Dubai’ niet negeren.

Ondernemingen die investeren in, of gebruikmaken van olie, steenkool en gas kunnen dat niet langer onbekommerd doen. Pensioenfondsen, banken en investeerders in de hele wereld krijgen nu een impuls om hun portefeuilles te verduurzamen. Ze moeten vervuilende activiteiten afbouwen en duurzame projecten omarmen. In Nederland reageert VNO-NCW voorzichtig positief op het Dubai-akkoord.

Een dikke pluim

Briljant gevonden, zegt Meyer over het woordje ‘wegbewegen’. Ambitieuze landen mikten eerst op een tekst die aanstuurt op ‘uitfasering’ van fossiele energie, tot woede van olielanden. Een tussentijdse concepttekst van voorzitter Sultan al-Jaber wilde landen zelf laten uitzoeken hoe ze de Parijs-doelen wilden halen.

“Een verschrikkelijk slap verhaal”, zo blikt Meyer daarop terug. Degene die de eindterm ‘*transition away*’ bedacht, dus wegbewegen van, verdient volgens hem een dikke pluim. De formulering is stevig genoeg om recht te doen aan de noodzaak om fossiele bronnen, de voornaamste reden van de opwarming, af te zweren. Tegelijk laat de afspraak net voldoende ruimte open voor ontwikkelingslanden om een eigen klimaatkoers uit te stippelen.

“Bewuste dubbelzinnigheid”, noemt Meyer dat. Dat is tekenend voor succesvolle diplomatie. “Iedereen, dus alle landen, moeten met een cadeautje naar huis gaan en zeggen: wij hebben deels gelijk gekregen.” Dit geldt ook voor agendapunt 29 van het akkoord, schetst Meyer. Daarin staat dat een ‘transitiebrandstof’ (zoals aardgas vaak wordt bestempeld) toegestaan blijft.

“Dit betekent bijvoorbeeld dat de Amerikanen door kunnen gaan met hun schaliegas en export van vloeibaar gas.” Ook laat het slotakkoord wat ruimte voor het benutten van [‘unabated’ fossiele energie](#). Die term biedt bedrijven de ruimte om toch nieuwe kolencentrales te bouwen, mits de CO₂-uitstoot ervan onder de grond opgeslagen wordt.

De oliepompen met pensioen

Ondanks dit soort fossiele achterdeurtjes is het slotakkoord stevig genoeg om enthousiast over te worden, vindt Meyer. De laatste twintig jaar bleef de wereldgemeenschap vaag over de manier waarop fossiele energie aan de kant moet worden geschoven. Dat nu vastligt dat een einde in gang moet worden gezet, zodat oliepompen en kolenmijnen geleidelijk met pensioen gaan, geldt als een kleine revolutie in de klimaatdiplomatie.

Meyer: “De wereld kan niet langer denken: och, de klimaatdoelen gaan over 2050. Nee, dit gaat over het inslaan van een nieuwe, duurzame weg. En dat moet nu direct beginnen.” Het akkoord vergt een aanscherping van de nationale plannen die landen bij de VN moeten inleveren om te onderbouwen dat ze het Parijs-akkoord uitvoeren.

Wie denkt dat het klimaat nu min of meer gered is, moet het enthousiasme temperen. “Er blijft enorm veel werk aan de winkel”, zegt Meyer. Feit is dat de uitstoot van broeikasgas sinds het Parijs-akkoord nog niet afgenomen is. Sterker nog, de emissies nemen alleen maar toe.

Dat is aanleiding voor enige reserve bij het incalculeren van klimaatwinst als gevolg van het Dubai-akkoord. Omdat het tot nu toe niet opschiet met de Parijs-doelen acht Meyer het, ondanks de succesvolle paragrafen uit Dubai, zeer onwaarschijnlijk dat de opwarming van de aarde beperkt blijft tot 1,5 graden. “De kans dat het 2-gradendoel haalbaar is, neemt wel toe.”